

To‘lqinboyev Sardorbek Hakimjon o‘g‘li

Andijan machine-building institute – bachelor student, Uzbekistan

tolqinboyevsardorbek17@gmail.com

[Tel:+998333968280](tel:+998333968280)

To‘lqinboyev Otabek Hamidjon o‘g‘li

Andijan machine-building institute – bachelor student, Uzbekistan

otabektolqinboyev77@gmail.com

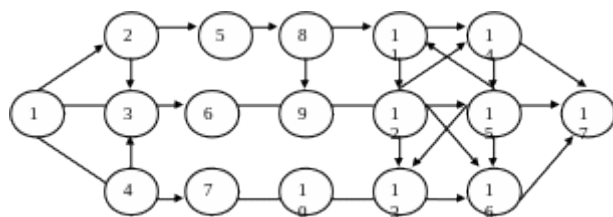
[Tel:+998888311008](tel:+998888311008)

Introduction: Modellashtirish metodologiyasiga asoslanib, biz asosiy qoidalarni o'rganamiz va deterministik, stokastik va og'zaki kabi logistika sotish modellari uchun qo'llaniladigan variantlarni ko'rib chiqishga harakat qilamiz. Birinchi (deterministik modellar) korxonaning savdo bo'linmalarida afzalroqdir; ikkinchisi (stokastik modellar) savdo jarayoniga turli xil tashqi omillar ta'sirini hisobga olish imkonini beradi; uchinchisi (og'zaki modellar) murakkab logistika tizimi sifatida sotishni boshqarishni tashkil etish tajribasini umumlashtirishga asoslangan.

Logistika sotishni modellashtirishning determinizmi ob'ektiv ravishda sotish operatsiyalarining takrorlanishi, tarqatish logistikasining statsionar elementlari (masalan, omborlar) mavjudligi va logistika operatsiyalariga qo'yiladigan talablarni standartlashtirish qobiliyatiga xosdir. Bu deterministik logistika sotish modellarini ishlab chiqish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadigan savdo faoliyatini standartlashtirish imkoniyatidir.

Deterministik logistika sotish modeli uchun standartlar tizimi ma'lum bir quyi tizimlar to'plami sifatida taqdim etilishi mumkin. Funktsional standartlarning quyi tizimi korxonaning savdo faoliyatini rejalashtirish, hisobga olish, tahlil qilish, nazorat qilish va tartibga solish standartlarini o'z ichiga oladi. Xususan, rejalashtirish standartlari etkazib berish rejalarini ishlab chiqish usullarini, sotish

rejalarini, tayyor mahsulot inventar standartlarini hisoblashni va boshqalarni o'z ichiga oladi. Buxgalteriya hisobi standartlari orasida "standart-kost" xoriyda juda mashhur hisoblanadi - tartibga soluvchi nazorat va sotish xarajatlarini hisobga olish tizimi. Modellardan samarali foydalanish logistika tadqiqotlarini o'tkazishda eng yaxshi natijalarga erishishga imkon beradi, chunki ular yechim izlashda fikrlashni faollashtirish uchun sharoit yaratishga yordam beradi. Tarqatish jarayonining logistik modeli tarmoq modeli sifatida taqdim etilishi mumkin (2.20-rasm) [1]. Taqdim etilgan model uchta asosiy oqimni birlashtiradi - moddiy, axborot va moliyaviy (pul). Uning asosiy elementi logistika operatsiyasi bo'lib, u iste'molchilarning samarali talabini qondirishga qaratilgan alohida harakatlar majmuasidir. Operatsiyalar bir nechta mezonlarga ko'ra tasniflanadi, masalan, mijozlarga xizmat ko'rsatishning to'liqligi (to'liq va to'liq emas), tashkil etish shakli (tashqi va ichki), bajarish usuli (texnik, moddiy, moliyaviy va axborot), natija (tovarni etkazib berish, ta'minlash). xizmatlar va boshqalar).

Guruch. 2.20. Savdo jarayonining tarmoq logistikasi modeli:

1 – iste'mol talabini o'rganish; 2 – buyurtmalar portfelini shakllantirish; 3 – iste'molchilar bilan iqtisodiy aloqalarni o'rnatish; 4 – bozor tadqiqotlarini moliyalashtirish; 5 – korxonada ishlab chiqarish quvvatlarining assortiment yuki; 6 – yetkazib berish (sotish) shartnomalarini tuzish; 7 – tovarlar narxini belgilash; 8 – tayyor mahsulot zaxiralarini yaratish; 9 – tarqatish kanallarini tanlash; 10 – marketologlar va resellerlarni rag'batlantirish; 11 – mahsulotlarni (xizmatlarni) iste'molchilarga (xaridorlarga) yetkazib berishni (etkazib berishni) tashkil etish; 12 – shartnoma majburiyatlarining bajarilishini nazorat qilish; 13 – xaridorlar va "vositachilar" bilan hisob-kitoblar; 14 – iste'molchilarga xizmatlar ko'rsatish; 15 – sotish rejalarining bajarilishini

baholash; 16 – savdo operatsiyalarini moliyalashtirish; 17 - iste'molchilarning samarali talabini qondirish va foyda olish.

Ushbu modelning shakllanishi va faoliyatining logistik ketma-ketligi yaratadi

Quyidagi bir-biriga bog'langan hodisalar bloklari:

1) tashkiliy-tahliliy blok, shu jumladan 1 dan 1 gacha bo'lgan voqealar

4 va bozor tadqiqoti operatsiyalari kompleksini ta'minlash (asosan o'rganish korxonaning tovarlari va xizmatlariga iste'mol talabi);

2) tashkiliy-texnik blok, 5 dan 10 gacha bo'lgan voqealarni o'z ichiga oladi va ta'minlaydi savdo faoliyati uchun moddiy va moddiy sharoitlarni yaratish bo'yicha operatsiyalar majmui;

3) tashkiliy va boshqaruv bloki, 11 dan 17 gacha bo'lgan voqealarni o'z ichiga oladi va ta'minlaydi rejalashtirish, baholash kabi savdo faoliyatini boshqarish bo'yicha operatsiyalar to'plami, nazorat va tartibga solish savdo jarayonining barcha ishtirokchilari orasida faoldir.

Ko'rib chiqilayotgan modelning parchalanishi uning asosiysi sifatida qarashga imkon beradi tadqiqot mavzusiga nisbatan mantiqiy operatsiya elementi alohida hisoblanadi iste'molchilarning samarali talabini qondirishga qaratilgan harakatlar majmui bir qancha xususiyatlar bilan ajralib turadi:

1) mijozlarga xizmat ko'rsatishning to'liqligi (to'liq yoki to'liq xizmat ko'rsatish va to'liq bo'lmagan yoki

qisman xizmat ko'rsatish);

2) tashkil etish shakli (tashqi, ya'ni korxonada tashqarisida va ichki, ya'ni ichida korxonada ichida);

3) bajarish usuli (texnik, moddiy, moliyaviy, axborot);

4) natija (tovarlarni yetkazib berish, xizmatlar ko'rsatish)

Korxonaning rentabelligini hisoblashda fermer xo'jaligining oylik xarajatlarini hisobga olish muhimdir. soliqlar, byudjetdan tashqari jamg'armalarga ajratmalar, kommunal xizmatlar, oзуqalar, boyitilgan va

mineral qo'shimcha ovqatlar. Bunday holda, mehnat xarajatlari ham nazarda tutiladi. manba. O'rtacha, to'g'ri tashkil etilgan holda, biznes sakkiz oy ichida o'zini to'laydi.

Shunday qilib, biz tayyor mahsulotlarni sotish modelini va bunday modellarni qo'llashni olamiz sotish prognozi hisoblashda qiyinchiliklarga olib kelmaydi va operatsion faoliyatni samarali rivojlantirishga imkon beradi bozor omillarini hisobga olgan holda korxonalar rejasi. Bu barqaror o'sishni ta'minlashning yagona yo'li korxonalar foydasi va mintaqaviy, mintaqalararo va xalqaro miqyosda munosib o'rin egallaydi iqtisodiy munosabatlar sohasi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Lubentsova V.S. Logistika-dagi matematik modellar va usullar Samara – 2008. – s. 157.
2. Butrin A.G. Sanoat korxonalarining ta'minot zanjirida sotishni samarali boshqarish / A.G.
3. Хомидов Анварбек Ахмаджон ўғли, & Шодмонов Сайидбек Абдувайитович. (2022). ДАТЧИКИ ТЕМПЕРАТУРЫ. *European Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 4, 62–66. Retrieved from [1]<http://ejird.journalspark.org/index.php/ejird/article/view/65>
4. Xomidov Anvarbek Ahmadjon o'g'li, & Shodmonov Sayidbek Abduvayitovich. (2022). On-Board Computer and Monitoring System. *Eurasian Scientific Herald*, 9, 64–71. Retrieved from <https://geniusjournals.org/index.php/esh/article/view/1703>
5. Anvarbek Ahmadjon o'g'li Xomidov, Saidolimxon Jaloliddin o'g'li Abbasov, & Sayidbek Abduvayitovich Shodmonov. (2022). GLOBAL ELEKTR AVTOMOBILLARINI ISHLAB CHIQUISH VA ELEKTR MASHINA ASOSLARI . *JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS*, 9(1), 76–82. Retrieved from <http://wsrjournal.com/index.php/new/article/view/1969>

6. Sobirova T. QUYOSH PANELLARIDAGI YARIMO‘TKAZGICHLI MATERIALLARNING AHAMIYATI //Евразийский журнал технологий и инноваций. – 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 75-84.
7. Sobirova, T. (2023, April). ADVANTAGES OF NANOTECHNOLOGY AND ITS ROLE IN THE INDUSTRY. In *International Conference On Higher Education Teaching* (Vol. 1, No. 1, pp. 71-75)
8. Sobirova, T. A. (2022). YARIMO ‘TKAZGICHLI LAZERLAR. *Экономика и социум*, (6-1 (97)), 1181-1187.
9. Shodmonov Sayidbek Abduvayitovich, Abbasov Saidolimxon Jaloliddin o‘g‘li, & Xomidov Anvarbek Axmadjon o‘g‘li. (2022). RESPUBLIKAMIZDA YUKLARNI TASHISHDA LOGISTIK XIZMATLARNI QO‘SHNI RESPUBLIKALARDAN OLIB CHIQISH VA RIVOJLANTIRISH OMILLARI . *JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS*, 9(1), 83–90. Retrieved from <http://wsrjournal.com/index.php/new/article/view/1970>
10. Аббасов Саидолимхон Жалолиддин угли, Шодмонов Сайидбек Абдувайитович, & Хомидов Анварбек Ахмаджон угли. (2022). ОЦЕНКА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДОРОДСОДЕРЖАЩИХ СОСТАВНЫХ ТОПЛИВ В ДВИГАТЕЛЯХ ВНУТРЕННЕГО СГОРАНИЯ. *JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS*, 9(1), 101–108. Retrieved from <http://wsrjournal.com/index.php/new/article/view/1972>
11. Шодмонов С. А., Ортиқов С. С., Abdirahmonov R.A International jurnal for innovative Enjineering and Management Research Хиндистон Hyderabad 2021 THE RESULTS OF LOBORATORY STUDIES CONDUCTED TO DEVELOP THE TECHNOLOGIY OF RESTOROTION OF SHAFTS March-2021, Volume 10, Issue 03, Pages: 402-404. <https://ijiemr.org/downloads/Volume-10/ISSUE-3 3 0.33> ball